

หลักสูตร การย้อมสีธรรมชาติและทอผ้ากะเหรี่ยง

จำนวน 25 ชั่วโมง

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอแม่ทา

ความเป็นมา

การจัดการศึกษาพัฒนาอาชีพในปัจจุบันมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นการพัฒนาประชากรของประเทศให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพ เป็นการแก้ปัญหาการว่างงานและส่งเสริมความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดยุทธศาสตร์ ภายใต้กรอบเวลา 2 ปี ที่จะพัฒนา 5 ศักยภาพของพื้นที่ใน 5 กลุ่มอาชีพใหม่ คือ กลุ่มอุตสาหกรรม กลุ่มพาณิชย์กรรม กลุ่มเกษตรกรรม กลุ่มความคิดสร้างสรรค์ กลุ่มอำนวยการและอาชีพเฉพาะทาง ให้สามารถแข่งขันได้ใน 5 ภูมิภาคหลักของโลก

“รู้เขา รู้เรา เทำทัน เพื่อแข่งขันได้ในเวทีโลก” ตลอดจนกำหนดภารกิจที่จะยกระดับการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถให้ประชาชนได้มีอาชีพที่สร้างรายได้ที่มั่นคง โดยเน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่างๆ มุ่งพัฒนาคนไทยให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำอย่างมีคุณภาพทั่วถึงและเท่าเทียมกัน ประชาชนมีรายได้มั่นคง และมีงานทำที่ยั่งยืน มีความสามารถเชิงการแข่งขันทั้งในระดับภูมิภาคอาเซียนและระดับสากล ซึ่งจะเป็นการจัดการศึกษาตลอดชีวิตในรูปแบบใหม่ที่สร้างความมั่นคงให้แก่ประชาชนและประเทศชาติ

จากการสำรวจสภาพปัญหาในชุมชนบ้านม่อนหินขาว หมู่ที่ 4 ตำบลทาแม่ลอบ อำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน พบว่าประชากรบ้านม่อนหินขาว หมู่ที่ 4 ตำบลทาแม่ลอบ อำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน ยังคงมีการว่างงาน ตกงาน ขาดรายได้เสริมหลังการเก็บเกี่ยวผลผลิตทางการเกษตร และจากสถานการณ์การระบาดของไวรัสโคโรนา (Covid-19) อีกทั้งยังขาดทักษะในการประกอบอาชีพ ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา “แม่ฟ้าหลวง” บ้านม่อนหินขาว ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอแม่ทา ได้ให้ความสำคัญในเรื่องนี้ จึงมีความต้องการส่งเสริมอาชีพระยะสั้น เพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำให้กับประชาชนในหมู่บ้านม่อนหินขาว หมู่ที่ 4 ตำบลทาแม่ลอบ อำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน

ด้วยปัญหาการว่างงาน ตกงานของประชากรในชุมชนดังกล่าว ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอแม่ทา จึงได้จัดหลักสูตร การย้อมสีธรรมชาติและทอผ้ากะเหรี่ยง จำนวน 25 ชั่วโมงขึ้น เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนที่ว่างงานหรือมีอาชีพอยู่แล้วต้องการต่อยอดอาชีพเดิมหรือประชาชนที่ได้รับผลกระทบด้านเศรษฐกิจและค่าครองชีพสูง ในการดำรงชีวิตประจำวันให้มีรายได้เพิ่มขึ้น มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการย้อมสีธรรมชาติและทอผ้ากะเหรี่ยง โดยใช้ความคิดที่สร้างสรรค์ การพัฒนารูปแบบต่างๆที่หลากหลายในการประกอบอาชีพ พัฒนาอาชีพและการมีงานทำอย่างมีคุณภาพ ทั่วถึงและเท่าเทียม สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง เป็นบุคคลที่มีวินัยเปี่ยมไปด้วยคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่นและสังคมต่อไป

หลักการของหลักสูตร

1. เป็นหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนในเรื่องการยอมรับวิถีชีวิตและทอผ้ากะเหรี่ยง เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการยอมรับวิถีชีวิตและทอผ้ากะเหรี่ยง โดยใช้ความคิดที่สร้างสรรค์ การพัฒนารูปแบบต่างๆที่หลากหลายในการประกอบอาชีพ
2. เป็นการจัดทำหลักสูตรที่มีความยืดหยุ่นด้านหลักสูตร การจัดการกระบวนการเรียนรู้การวัด และการประเมินผล
3. มุ่งพัฒนาคนไทยให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำอย่างมีคุณภาพ ท้าถึงและเท่าเทียม สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง เป็นบุคคลที่มีวินัยเปี่ยมไปด้วยคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่นและสังคม
4. ส่งเสริมให้มีการเทียบโอนความรู้เข้าสู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
5. มุ่งเน้นการฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดทักษะทางอาชีพ สามารถนำไปประกอบอาชีพได้

จุดมุ่งหมาย

1. มีความสามารถในการประกอบอาชีพ สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัด และเหมาะสม กับศักยภาพของตนเอง
2. มีความรู้ความสามารถ ทักษะ ในการประกอบอาชีพการยอมรับวิถีชีวิตและทอผ้ากะเหรี่ยง
3. มีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม ต่อการประกอบอาชีพการยอมรับวิถีชีวิตและทอผ้ากะเหรี่ยง

เป้าหมาย

ประชาชนที่ว่างงานหรือมีอาชีพอยู่แล้วและต้องการต่อยอดอาชีพเดิม

ระยะเวลา

จำนวน 25 ชั่วโมง แบ่งเป็น ภาคทฤษฎี 6 ชั่วโมง ภาคปฏิบัติ 19 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	หัวข้อเรื่อง	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการยอมรับวิถีชีวิตและทอผ้ากะเหรี่ยง และช่องทางในการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพ	- อธิบายช่องทางและการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพ - การยอมรับวิถีชีวิตและทอผ้าพื้นบ้านกะเหรี่ยง - บอกประวัติความเป็นมา ความสำคัญ ประเพณี	- การใช้ข้อมูลในการตัดสินใจเลือก การประกอบอาชีพการยอมรับวิถีชีวิตและทอผ้าพื้นบ้านกะเหรี่ยง - ประวัติและความสำคัญ คุณค่า วัฒนธรรม ประเพณี	1	

ที่	หัวข้อ	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
		วัฒนธรรม ที่เกี่ยวข้องกับ การทอผ้า และแนวคิดในการอนุรักษ์ผ้าทอพื้นบ้านกะเหรี่ยง	ที่เกี่ยวข้องกับผ้าทอพื้นบ้านกะเหรี่ยง		
2	เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ การย้อมสีธรรมชาติและเครื่องทอผ้าพื้นบ้านกะเหรี่ยง	- บอกชื่อเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ในการย้อมสีธรรมชาติและทอผ้าพื้นบ้านกะเหรี่ยงได้ - เลือกใช้ และบอกวิธีการจัดเก็บ บำรุงรักษาเครื่องมือที่ใช้ในการย้อมสีธรรมชาติและทอผ้าพื้นบ้านกะเหรี่ยง	- เครื่องมือและวัสดุที่ใช้ในการย้อมสีธรรมชาติและทอผ้าพื้นบ้านกะเหรี่ยง	4	4
3	ขั้นตอนและกระบวนการกรรมวิธีการเตรียมเส้นด้ายและการขึ้นเครื่องทอ	- มีความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนกระบวนการย้อมสีธรรมชาติและทอผ้ากะเหรี่ยง อธิบายและสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง	- ขั้นตอนและกระบวนการกรรมวิธีการทอผ้าพื้นบ้านกะเหรี่ยง 1. การเตรียมด้าย - การพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพเส้นด้าย - การย้อมสีเส้นด้าย 2. การขึ้นเครื่องทอ - การกรอด้ายขวาง - การกะขนาด การกะลวดลาย - การขึ้นเครื่องทอ 3. การทอผ้าพื้นบ้านกะเหรี่ยง - การทอธรรมดา - การทอลวดลาย	1	5
4	การฝึกปฏิบัติการทอผ้าพื้นบ้านกะเหรี่ยง	- จัดเตรียมเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้สำหรับการทอผ้า	- การฝึกปฏิบัติการทอผ้าพื้นบ้านกะเหรี่ยง		8

ที่	หัวข้อเรื่อง	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
		<p>พื้นบ้านกะเหรี่ยงใต้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ออกแบบลวดลายและขนาดผ้าที่จะทอได้ - บอกขั้นตอนและกระบวนการกรรมวิธีในการทอผ้าพื้นบ้านกะเหรี่ยงใต้ - ปฏิบัติการทอผ้าพื้นบ้านกะเหรี่ยงใต้ <p>(ผ้าทอธรรมดา จำนวน 1 ชิ้น และผ้าคลุมไหล่ จำนวน 1 ชิ้น)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. การเตรียมอุปกรณ์ 2. การออกแบบลวดลาย 3. การกะขนาด 4. การฝึกปฏิบัติการทอผ้าพื้นบ้านกะเหรี่ยง 		
5	การรวมกลุ่มเพื่อพัฒนาอาชีพตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	- อธิบายหลักการพัฒนาอาชีพตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างถูกต้อง	<p>- การรวมกลุ่มอาชีพตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การจัดการอาชีพ 2. การพัฒนากลุ่มอาชีพ 3. มาตรฐานการพัฒนาอาชีพ 4. การจัดการด้านการตลาด 5. การคำนวณราคาจำหน่ายสินค้า 6. ความรู้เกี่ยวกับการทำบัญชี 7. จรรยาบรรณผู้ประกอบการ 		2
			รวม	6	19

สื่อการเรียนรู้

1. ใบความรู้
2. วิทยากร/ภูมิปัญญาท้องถิ่น
3. ตัวอย่างชิ้นงาน

4. วัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ในการฝึกปฏิบัติ

การวัดผลประเมินผล

1. การสังเกตจากผลงาน
2. แบบสังเกตการณ์ฝึกทักษะการปฏิบัติ
3. แบบสอบถามความพึงพอใจผู้เรียน

เกณฑ์การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 60

เอกสารหลักฐานการศึกษา

1. หลักฐานการประเมินผล

ลงชื่อ..........ผู้เสนอหลักสูตร

(นางสาวปิยะนุช แสนอุด)

ครู ศศช.บ้านม่อนหินขาว

ลงชื่อ..........ผู้เห็นชอบหลักสูตร

(นายณัฐวัตร ยาทัม)

หัวหน้างานการศึกษาต่อเนื่อง

ว่าที่ร้อยตรี..........ผู้อนุมัติหลักสูตร

(เทอด ทองชัย)

ครูชำนาญการ รักษาการในตำแหน่ง

ผู้อำนวยการ สกร.อำเภอแม่ทา